

Պարույր Սևակ

Թախծի երկարությունը

Քայլում եմ այնպե՛ս,
Ոտներըս կարծես լինեն ուրիշի,
Այնպե՛ս կանգ առնում,
Ուրիշն է կարծես կանգ առնում այստե՛ղ՝
Այս քաղաքային լճակի առաջ,
Ու նայում այնպե՛ս,
Կարծես ուրիշի աչք եմ փորձարկում:
Եվ այս վիճակը տևում է այնքան,
Մինչև որ հանկարծ
Մի ժանիքավոր-գիշատիչ քամի
Վրա է ընկնում
Ու քաղաքային այս խեղճ լճակն է հոշոտում քինով:
Եվ ջուրը կարծես չի՛ լալիս անգամ.
Ջուրը տենդո՛ւմ է...
...Մի ժանիքավոր թախիծ էլ հիմա
Մխավել է իմ մեջ, ինչպես անձավում,
Եվ հոշոտում է իմ էությունը:
Ա՛խ, փախստական իմ էությունը պետք է ե՛տ բերել,
Մի կերպ ե՛տ բերել, թեկուզ խաբելո՛ւմ,
Թե չէ դատարկված իմ քարանձավում
Անայությունն է զկրտում անվերջ,

Թե չէ արթնացած իմ շղշիկներն են աչքերիս զարկվում,
Իրենց լայրծուն թևերով կախվում իմ թարթափներից,
Իբրև գորշ կաթիլ հոգու արցունքի՝
Ա՛յն համաչափված կաթոցքի ձևով,
Որ ընդամենը լոկ քա՛ր չի ծակում,
Այլ համըր և խուլ վայրկյաններին էլ պարզևում է ձա՛յն
Եվ դրանով իսկ կետադրրում է անտըրոհ օրը.
-Կե՛տ-գի՛ծ-կե՛տ... գի՛ծ-կե՛տ...
Ու եթե կեսն ու գիծը միացնենք,
Դու ի՞նչ ես կարծում,
Մի՞թե սլաքներն իմ ժամացույցի ետ-ետ չեն գնա,
Որպեսզի... կրկի՛ն եղածը լինի
Ու ներկայանա անցյա՛լը դարձյալ:
Մի՞թե այս «միթե»-ն
Չի ծլարձակվում ո՛չ մի բարությունք:
ՉԷ՛,
Երազախաբ լինելուց երբեք զավակ չի՛ ծնվում...
-Կե՛տ-գի՛ծ-կե՛տ... գի՛ծ-կե՛տ,-
Օտար մի ձեռք է կարծես միացնում կեսն ու գիծն իրար
Եվ դրանով իսկ չափում է մի կերպ
Չսպանակածն թախծի... մոտավո՛ր երկարությունը...
Ու ես զգում եմ ճառագայթների ճնշումն ինձ վրա
Եվ ծանրությունը՝ բիբերիս խորքում:
Ու ետ դառնալով քայլում եմ այնպե՛ս,
Ոտներըս կարծես լինեն ուրիշի,
Նայում եմ այնպե՛ս,
Կարծես ուրիշի աչք եմ փորձարկում.
Ու եթե թախծում՝
Ուրիշի՛ սրտով...
Նույն ժանիքավոր-գիշատիչ քամին՝

Հոշոտված լճի դիակը լքած,
Իր մագիլներն է խրում գլխիս մեջ,
Նաև թիկունքիս,
Եվ չի՛ հասկանում,
Որ իմ գլուխը ինչու չէ բնավ,
Եվ ուրիշինն է թիկունքըս նաև...
Մանուկներն այստեղ խաղում են գնդակ,
Մանուկներն այնտեղ գնում են դպրոց,
Մանուկներն անվերջ երթն են խանգարում
Նախրի պես անցնող մեքենաների
Եվ մի մոլորվա՛ծ-շվարա՛ծ քեռու,
Որ քայլ է փոխում ուրիշի՛ ոտքով,
Եթե նայում է՝ ուրիշի՛ աչքով,
Եվ մտածելով գլխո՛վ ուրիշի՛
Առայժմ այն է հասկացել միայն,
Որ երագախաբ լինելուց երբեք գավակ չի՛ ծնվում...

16-17.II.1964թ.

Երևան